

παρκαπονεθῆ εἰς τὸν αὐτοκράτορα διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ λατινόφρονος Ἰσιδώρου.

Ἐπειδὴ δὲ μεγάλαι δυσχέρεια ἀνεβάνησαν ἐν Βυζαντίῳ πρὸς ἐπιτέλεισιν τῆς ἐνώσεως, ὁ Ἰσιδωρος, ρημιζόμενος τότε διὰ τὴν μάθησιν καὶ τὴν εὐγλωττίαν του, ἄμα φθὰς εἰς Ῥώμην ἐστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν (1451), ἵνα παραπέσῃ τὸν ἐξαναστάντα κληρὸν πρὸς παραδοχὴν τῆς ψευδοσυνόδου. Ἐλθὼν ὑπεδέχθη καλῶς ὑπὸ τοῦ ἀτυχοῦς Κωνσταντίνου Παλαιολόγου· οὐδὲν δὲ κατορθώσας διέμεινεν ἐκεῖ μέχρι τῆς ἀλώσεως, ὅτ' ἐνδύθει πενήγρὰ ἐνδύματα μετέβη εἰς Πέραν· ἀλλ' αἰγμάλωπισθεῖς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐπωλήθη ὡς δούλος, ἀντὶ πεντήκοντα δουκάτων· ὕστερον μετέβη εἰς Ἀσίαν ἐπὶ τουρκικῆς γαλέρας, προσποιούμενος ὅτι ἐξίτηι πρὸς ἐξαγοράν τὰ κατὰ τὴν ἄλωσιν αἰγμάλωπισθέντα τέκνα του· ἐκεῖθεν δ' ἦλθεν εἰς Χίον, Πελοπόννησον, καὶ Κρήτην, ὅθεν μετὰ πολλὰς κακουχίας ἔφθασεν αἰσίως εἰς Ῥώμην (4). Πρὸς ἀμοιβὴν τῶν βασιάνων, καὶ τῶν εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν αὐλὴν ὑπερσειῶν του ὠνομάθη ὑπὸ τοῦ πάπα Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Ἀποβιώσας ἐξ ἀποπληξίας τῷ 1464 εἰς Ῥώμην, ἐτάφη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, « ἀφοῦ, ὡς λέγει ὁ Καραμζίνος, καθ' ὅλον τὸν βίον του ἐκλαυσε τὴν καταστροφὴν τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας, τῆς προσφιλοῦς πατρίδος του, πρὸς σωτηρίαν τῆς ὁποίας ἐθυσίασε τὴν ἀγνότητά τῆς πίστεως τῶν πατέρων του » (5).

Ὁ Ἰσιδωρος ἔγραψε λατινιστὶ περιπαθεστάτην ἐγκύκλιον πρὸς ὅλους τοὺς ἡγεμόνας τῆς Δύσεως, ἐξορκίζων ἵνα ἐξοπλισθῶσι κατὰ τοῦ Μωάμεθ, προσδρόμου τοῦ ἀντιχριστοῦ, καὶ υἱοῦ τοῦ Σαταρᾶ (6).

Θεόδωρος Γαζής.

Ἐγεννήθη εἰς Θεσσαλονίκην περὶ τὸ 1370· μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν

(1) Ὁ Αἰνείας Σίλβιος λέγει, ὅτι ὁ Ἰσιδωρος μετὰ τὴν ἄλωσιν, εὐρῶν μεταξὺ τῶν νεκρῶν ἀνθρώπων τοῦ αὐτοῦ ἀναστήματος ἐνέδυσεν αὐτὸν τὴν στολὴν τοῦ καρδινάλιου· τοῦτου δὲ οἱ Τούρκοι ἀποκόψαντες τὴν κεφαλὴν ἔγαγον ἐν θριάμβῳ κεκαλυμμένην διὰ τοῦ ἐρυθροῦ πύλου.

(2) Hodii, De Græcis illustribus.—Gregory, Vie d'Isidore (Supplément de la Biographie Universelle, Tom. 67. σελ. 376).—Karamsin, Histoire de l'Empire de Russie, trad. par Thomas. Paris, 1820. Tom. V. σελ. 438, καὶ 502.

(5) Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Rainald (Annales Eccles. Tom. XVIII N° 3): ἀρχεται ὅτ' ὡς ἐξῆς: « Audite omnes gentes; auribus percipite, qui habitatis orbem . . . universi quoque reges et principes christocolæ ac universus domini populus cum religionis cunctis, audite! »